

Jean Monnet
Centre of Excellence
JMCoE-USC

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

SEMINARUL ȘTIINȚIFICO-ANALITIC

„POLITICA PARTENERIATULUI ESTIC DUPĂ 2020”

**ORGANIZAT ÎN CADRUL PROIECTULUI JMCOE-USC –
101126909**

**UNIVERSITATEA DE STAT “BOGDAN PETRICEICU
HASDEU” DIN CAHUL**

17.10.2025

PROGRAMUL SEMINARULUI ȘTIINȚIFICO-ANALITIC „POLITICA PARTENERIATULUI ESTIC DUPĂ 2020”

JMCOE-USC – 101126909 PROJECT
17.10.2025

01

BLOC INTRODUCȚIV

09:00–09:30

Cornea Valentina, dr., conf. univ.

Privire de ansamblu asupra realizărilor și eșecurilor politicii Parteneriatului Estic (PE) din 2009 încoace: documente-cheie, „Cele 20 de obiective pentru 2020.”

Golovataia Ludmila, dr., conf. univ.

Analiza modelului „Mai mult pentru mai mult” și aplicarea lui la cele trei țări asociate (Ucraina, Georgia, Republica Moldova) în comparație cu cele trei neasociate (Azerbaidjan, Armenia, Belarus).

ÎNTREBĂRI PENTRU DISCUȚIE

1. Cât de eficientă s-a dovedit abordarea „Mai mult pentru mai mult” pentru reformele structurale (statul de drept, combaterea corupției) în țările asociate? A reprezentat sprijinul financiar și accesul la piață oferite de UE un stimulent suficient pentru a depăși rezistența intereselor oligarhice?
2. De ce, în pofida modelului „Mai mult pentru mai mult”, în unele țări ale PE a apărut „oboseala de reforme”? Ce ar trebui adăugat principiului „Mai mult pentru mai mult” (dincolo de bani și acces la piață) pentru a asigura ireversibilitatea schimbărilor democratice?
3. Ar trebui ca politica PE de după 2020 să includă explicit o componentă de securitate și apărare pentru țările asociate (în special pentru statele candidate) sau acest lucru depășește mandatul politicii civile a UE? Care este principalul risc al ignorării factorului de securitate?
4. Cum poate UE să se asigure că noile priorități, precum Pactul verde european și Agenda digitală, nu devin o povară economică excesivă pentru țările PE care deja se confruntă cu sărăcia și modernizarea infrastructurii?

BLOC PRINCIPAL: PROVOCĂRI STRATEGICE ȘI NOI PRIORITĂȚI

09:30–10:30

Cazacu Vitalie, dr., conf. univ.

Analiza problemelor de reziliență democratică (corupție, statul de drept) și a „oboselii de reforme” în țările asociate.

Bădărău Elena, dr., conf. univ.

Explorarea noilor priorități ale UE (Pactul verde european, Agenda digitală) și a modului în care pot fi integrate în Parteneriatul Estic (PE) pentru a stimula modernizarea.

ÎNTREBĂRI PENTRU DISCUȚIE

1. Ar trebui ca politica PE de după 2020 să includă în mod clar o componentă de securitate și apărare pentru țările asociate sau acest lucru depășește mandatul politicii civile?
2. Cum poate UE să se asigure că reformele asociate „Pactului verde european” nu devin o povară economică excesivă pentru țările PE?
3. În ciuda sprijinului de mulți ani, în țările partenere există încă influență oligarhică și multă corupție. Ce mecanisme noi, mai stricte, din partea UE trebuie introduse ca să asigurăm că reformele în statul de drept și justiție nu pot fi anulate, chiar dacă se schimbă puterea politică?

4. Cum poate fi schimbată politica Parteneriatului Estic pentru a depăși „oboseala de reforme”? Ce stimulente noi (în afară de bani) pot fi folosite ca să crească implicarea societății civile și a autorităților locale, astfel încât reformele să fie simțite și susținute „de jos în sus”, nu doar la nivelul guvernelor centrale?

5. Noile priorități ale UE (Pactul Verde, Agenda Digitală) cer investiții mari. Având resurse economice limitate, cum poate UE adapta aceste cerințe „verzi” și „digitale” pentru ca ele să devină un motor al modernizării, nu o povară în plus pentru țările PE?

6. Independența/reziliența energetică este esențială pentru suveranitate. Ce forme de cooperare regională (de exemplu, piețe energetice comune sau coridoare de transport) între țările partenere pot fi întărite cu sprijinul UE pentru a reduce dependența de monopoliști externi?

BLOC DE POZIȚIONARE: VIITORUL PARTENERIATULUI ESTIC ȘI POZIȚIONAREA SA STRATEGICĂ

03

10:30–11:30

Mandaji Elena, Mrg. lector univ.

Analiza inițiativei „Trio Asociat” (Georgia, Republica Moldova, Ucraina) și a statutului lor actual de state candidate la UE.

Golovataia Ludmila, dr., conf. univ.

Ar trebui ca UE să ofere o perspectivă clară de aderare țărilor asociate, ca principal stimulent pentru reforme, sau să mențină „incertitudinea strategică”?

ÎNTREBĂRI PENTRU DISCUȚIE

1. În ce măsură statutul de țară candidată al Ucrainei și Republicii Moldova a făcut politica Parteneriatului Estic (PE) mai puțin relevantă pentru aceste țări? Ar trebui ca accentul să se mute pe procesul de negociere al aderării?
2. Ce mecanisme de control ar trebui consolidate (de exemplu, combaterea spălării banilor, reforma justiției) pentru a preveni folosirea accesului la piața internă a UE în beneficiul intereselor oligarhice?
3. În ce mod cooperarea regională (între partenerii PE, de exemplu în domeniile transporturilor și energiei) poate fi consolidată ca instrument de contracarare a amenințărilor externe?

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

04

11:30–12:00

1. Sinteza concluziilor-cheie pentru fiecare bloc.

2. Elaborarea recomandărilor: împărțirea participanților în 3 grupuri (câte 10 minute fiecare) pentru formularea a două recomandări de politică prioritare pentru UE privind Parteneriatul Estic (PE) în perioada 2025–2030.

Prezentare succintă a recomandărilor și vot pentru măsura cea mai importantă din punct de vedere strategic.

ÎNTREBAREA FINALĂ PENTRU SEMINAR

05

Care este cea singură, dar cea mai transformatoare măsură care ar trebui să devină prioritatea strategică a UE în politica PE, pentru a asigura nu doar reziliența, ci și ireversibilitatea reformelor în țările asociate?